

D Függelék

Az oktatási esélyegyenlőséggel kapcsolatos általános oktatáspolitikai attitűdök mérésének bemutatása

Oktatáspolitikai attitűdök mérése (A)

- A1. SNI-vé¹ nyilvánítás és csökkentése
- A2. Magántanulóvá nyilvánítás²
- A3. A szűkös óvodai férőhelyekről való kiszorulás elleni fellépés
- A4. A roma gyermekek nem megfelelő óvodáztatására adott válaszok
- A5. Halmozottan hátrányos helyzettel kapcsolatos hatékony nyilatkozatás elmulasztása

Jelölés:

Piros szövegdox: A megfelelő kérdés sorszáma az oktatáspolitikai kérdőívben

Egy adott döntési fa (x) kimenetelei (1-től y-ig) ix.1-től ix.y-ig tartó sorszámmal vannak ellátva.

0, 1 és -1 értékeket rendeltünk az egyes kimenetekhez a helyi oktatáspolitikai attitűdjének/gyakorlatának függvényében:

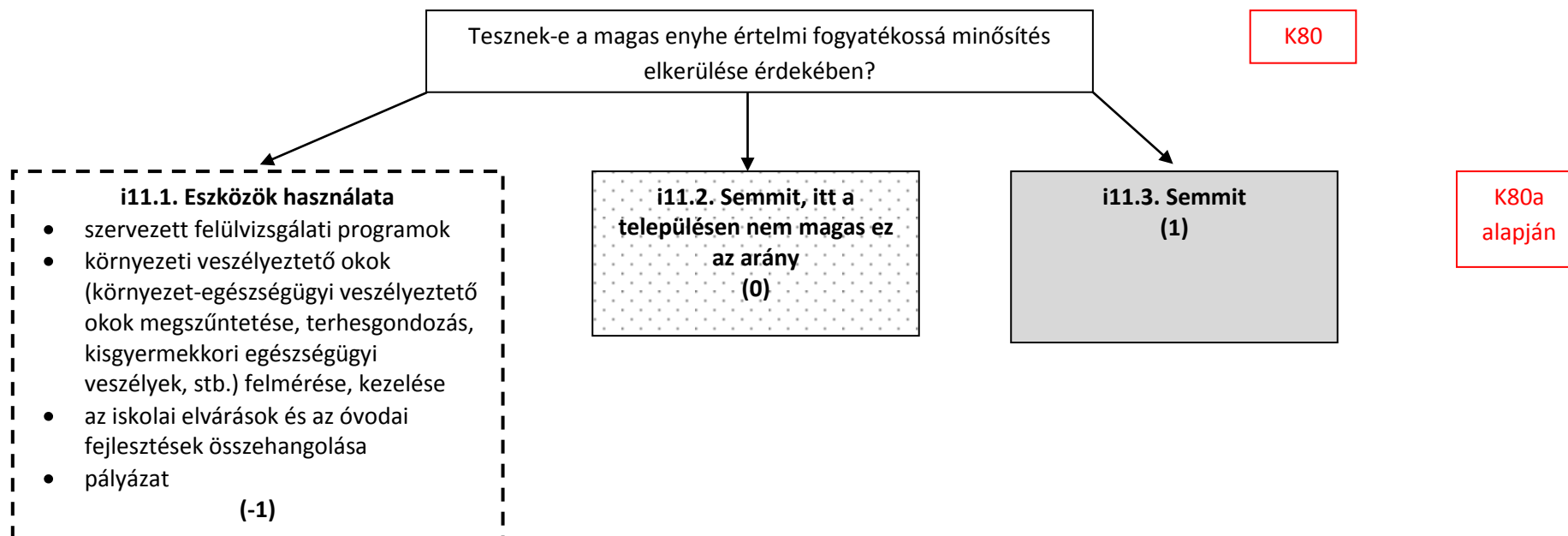
- v = 0:** semleges pozíció (vagy nem releváns a városban)
- v = 1:** esélyegyenlőség elhanyagolása/csökkentése
- v = -1:** esélyegyenlőség növelése

A kimenetek jelölése:
pöttyözött háttérű doboz
szürke háttérű doboz
szaggatott körvonalú doboz

¹ SNI: sajátos nevelési igényű tanuló

² A magántanulók felmentést kapnak az iskolai órák látogatásának kötelezettsége alól. Néhány iskola a magántanulóvá nyilvánítás útján igyekszik megszabadulni a nehezen kezelhető, problémás tanulóktól.

A1. SNI-vé (enyhe értelmi fogyatékos) nyilvánítás és csökkentése

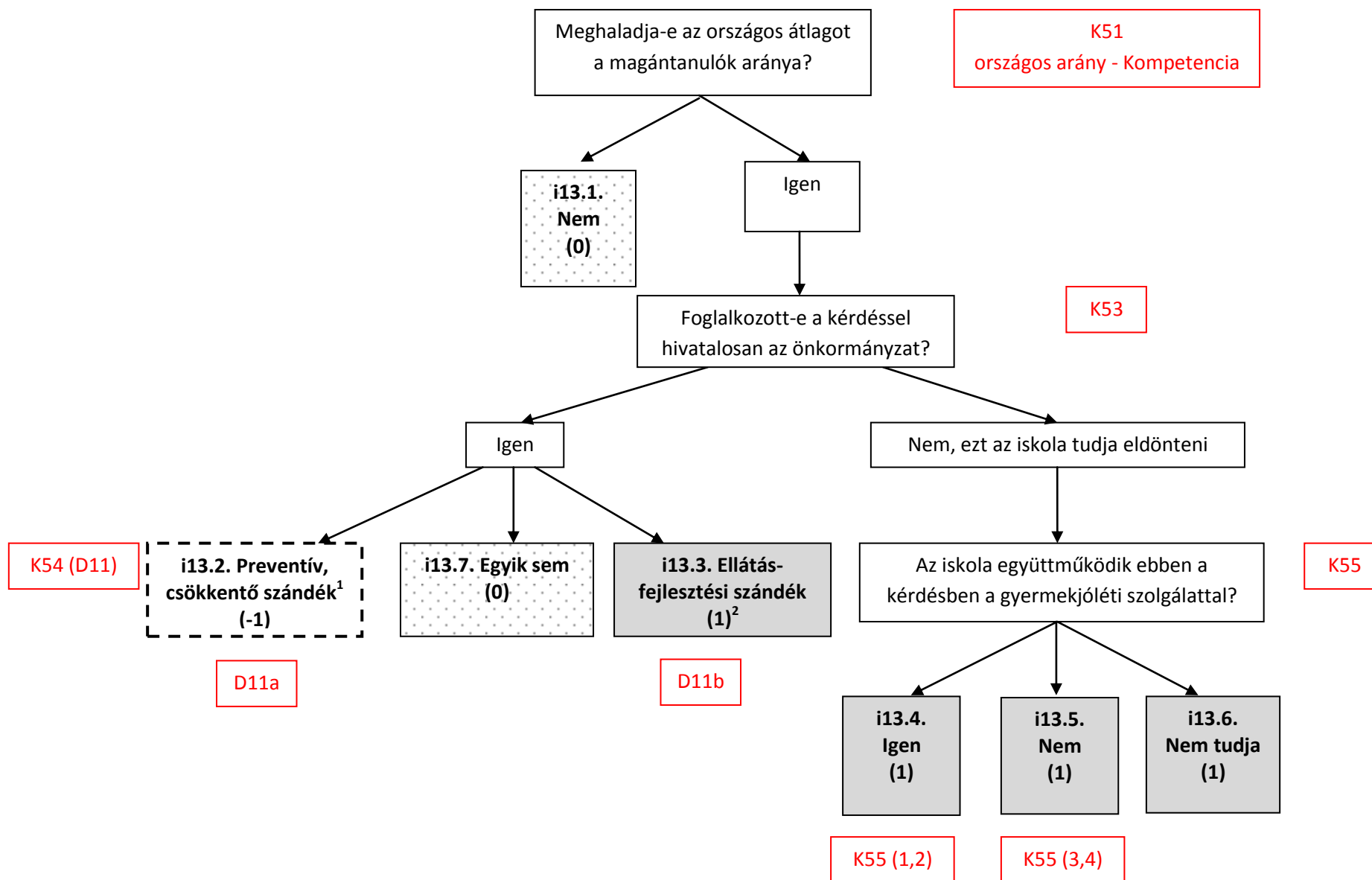

Megjegyzések 1.:

Áttekintendő dokumentumok:

Attitűdök, illetve eszközök használata: programdokumentumok,
Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv

A2. Magántanulóvá nyilvánítás

Megjegyzések 2:

1 – preventív szándék: amennyiben igazoltan használnak ilyen eszközöket: továbbképzés pedagógusoknak, együttműködés fejlesztése a szülői házzal és/vagy civilszervezetekkel; roma mentor alkalmazása, stb.

2 – az ellátásfejlesztés az arányok elfogadása mellett (pl. vizsgára felkészítés formalizálása, dolgozók iskolájának meg/újra-nyitása a településen) bár fontos segítség lehet a magántanulóknak, ugyanakkor erősítő (szívóhatással) lehet a magántanulóvá-nyilvánításra

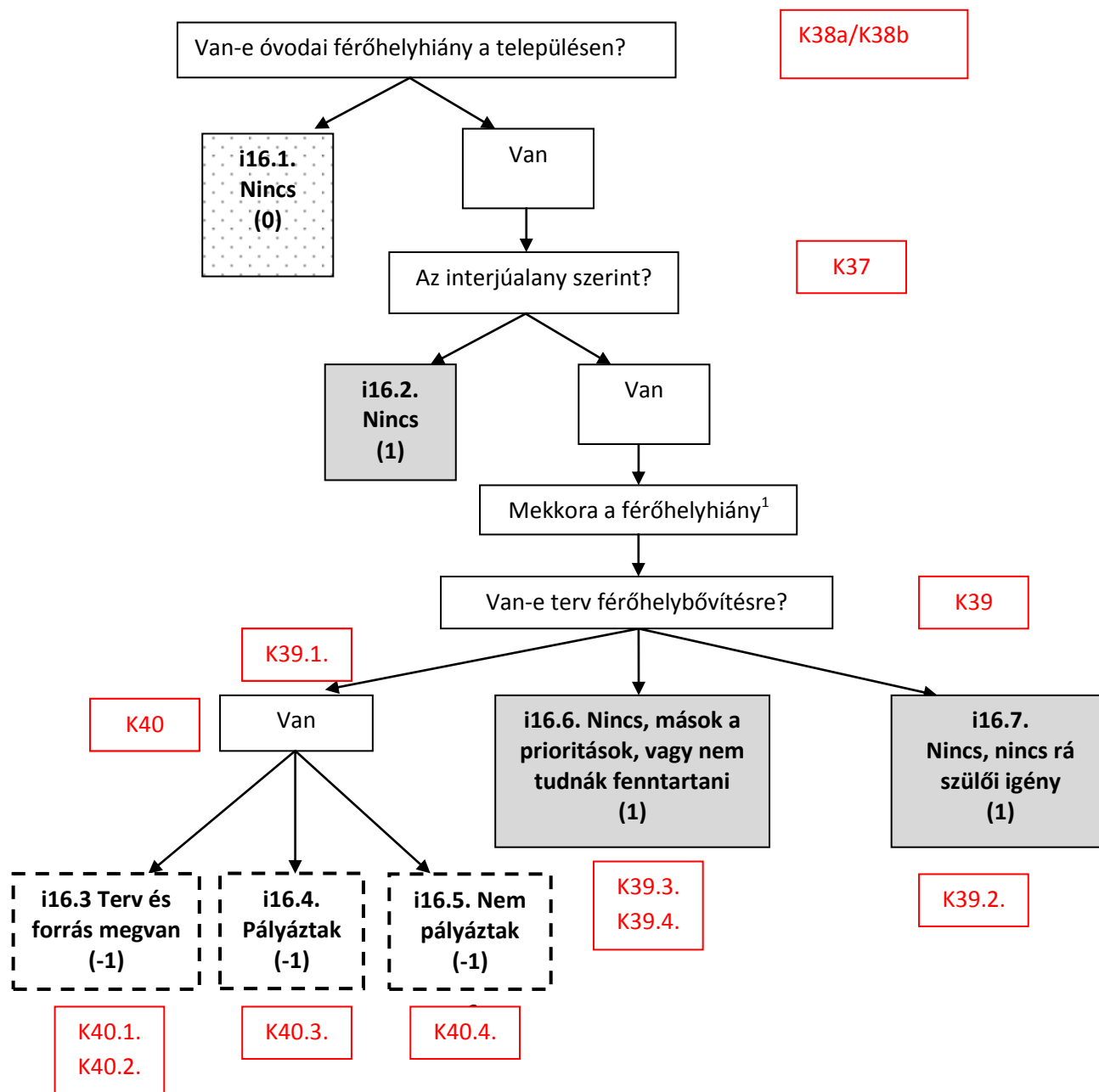
Áttekintendő dokumentumok:

Preventív szándék, illetve ellátásfejlesztés: programdokumentumok;

a város/kistérség feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és -fejlesztési terve;

Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv

A3. A szűkös óvodai férőhelyekről való kiszorulás elleni fellépés

Megjegyzések3:

1—becslés: hány óvodáskorút tudnak elhelyezni és hányat nem (illetve %)

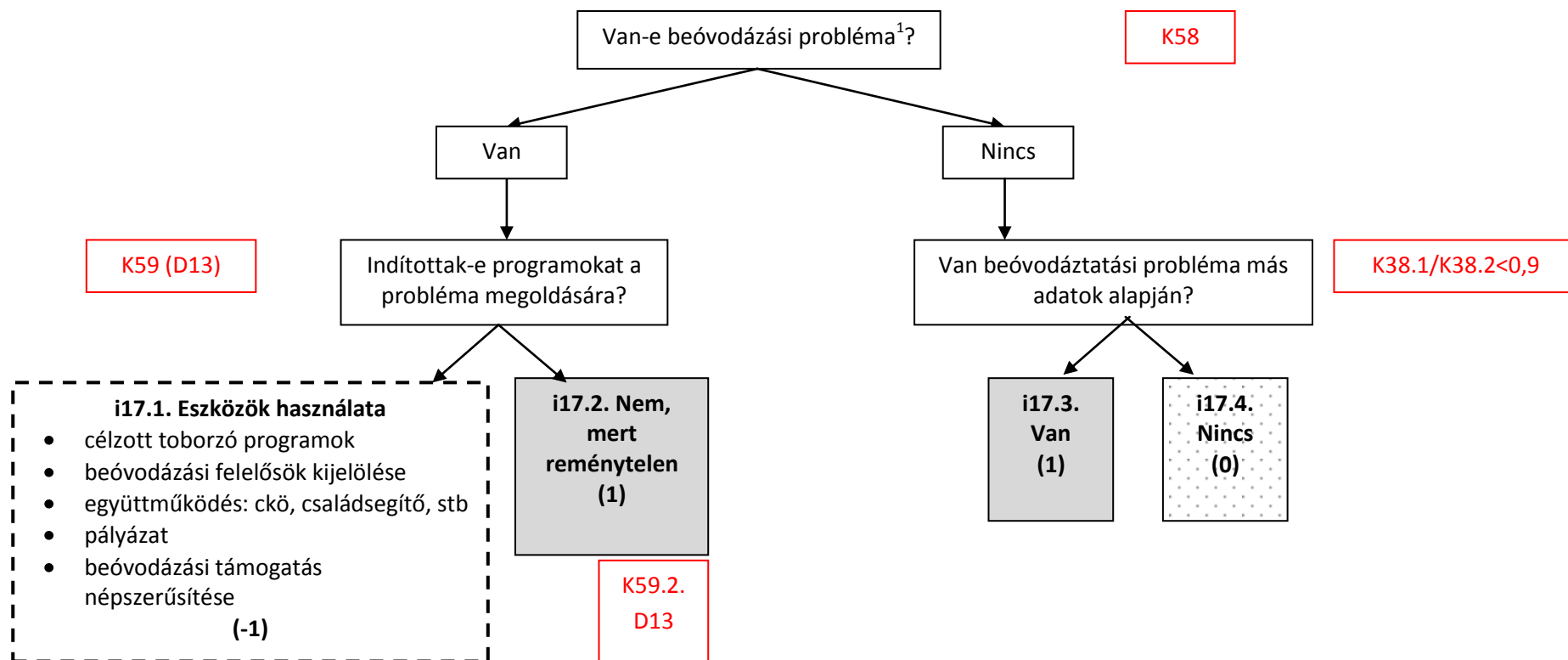
Áttekintendő dokumentumok:

A város/kistérség feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és -fejlesztési terve;

Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv,

óvodai férőhely-fejlesztési tervek/pályázatok

A4. A roma gyermekek nem megfelelő óvodáztatására adott válaszok

Megjegyzések 4.:

1 – probléma: ha a roma gyermekek a.) alacsony arányban, b.) kevés ideig, vagy c.) nem kellő rendszerességgel járnak óvodába

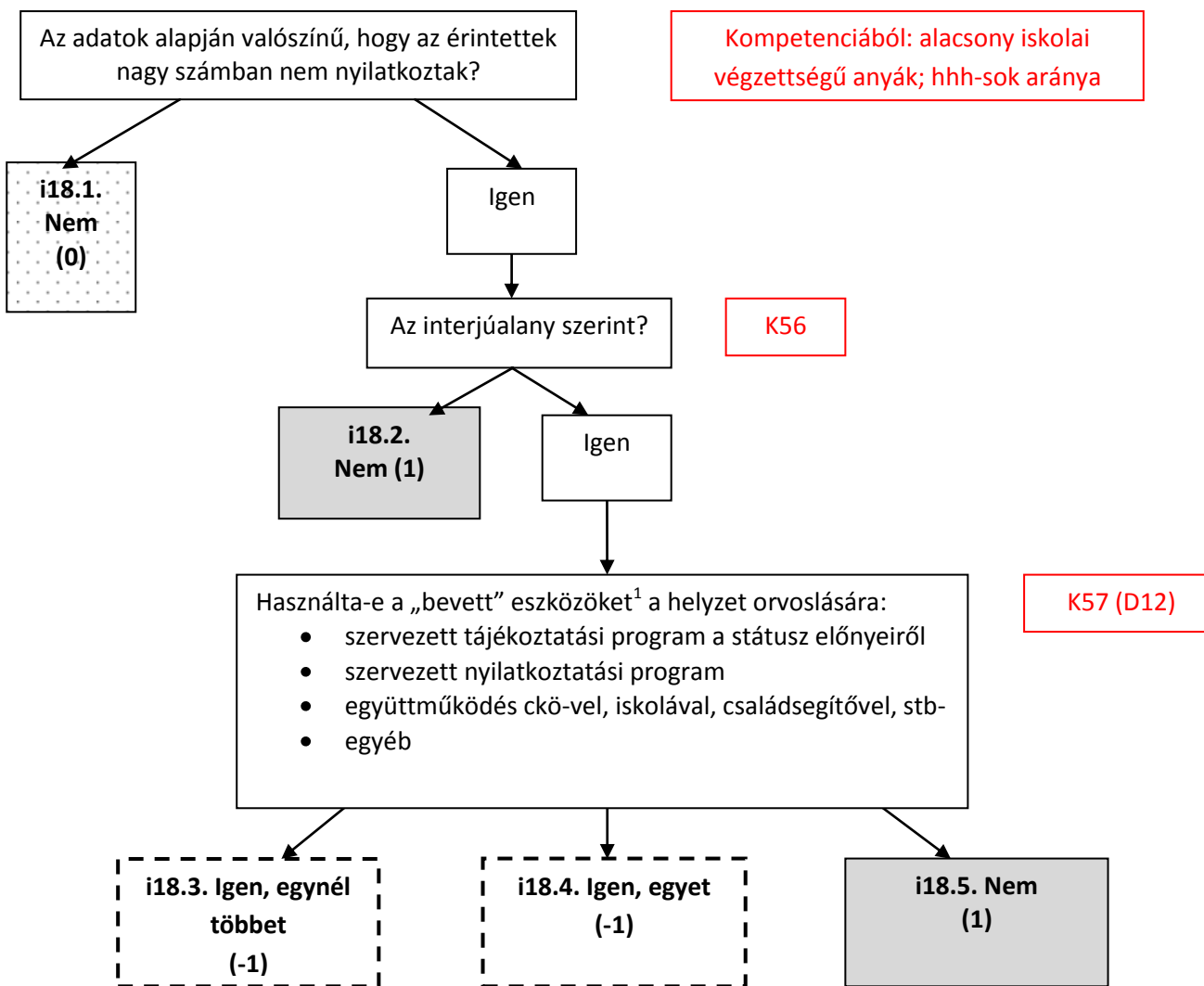
Áttekintendő dokumentumok:

Programdokumentumok, a város/kistérség feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és -fejlesztési terve;

Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv,

óvodai fejlesztési tervek, pályázatok

A5. Halmazottan hátrányos helyzettel kapcsolatos hatékony nyilatkozatás elmulasztása

Megjegyzések 5:

1. – Eszközök: a.) szervezett tájékoztatási program a státusz előnyeiről b.) szervezett nyilatkoztatási program; c,) együttműködés ckö-vel, iskolával, családsegítő, stb-vel; d.) egyéb

Áttekintendő dokumentumok:

Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv,
önkormányzati előterjesztés, együttműködési dokumentumok, programdokumentumok

Önkormányzati dokumentumok szándékainak vizsgálata: hívószavak (toposzok) és jelentések. Értékelési szempontok.

Amennyiben a releváns dokumentumrészek valamely kitétele besorolható az alábbi jelentés-bokrok valamelyikébe:

1. Szegregáció-növelés szándéka:

- a roma/halmazottan hátrányos helyzetű gyerekekre vonatkozó általánosítások, sztereotípiák és előítéletek;
- roma és többségi kulturális különbségek abszolutizálása;
- kulturális ellentétek és konfliktusok;
- a roma/halmazottan hátrányos helyzetű gyerekek beazonosítása a szociokulturális elmaradottsággal;
- a roma/halmazottan hátrányos helyzetű gyerekek beazonosítása a 'többieket hátráltató' gyerekcsoporttal;
- a roma/halmazottan hátrányos helyzetű gyerekek homogén csoportként kezelése, és beazonosíthatósága az alacsonyabb képességű, vagy alacsonyabb szocializáltságú gyermekcsoportokkal;
- szegregált intézmények fejlesztésével, ezen intézmények eredményeivel és tapasztalataival kapcsolatos érvek;

2. Szegregáció növekedését eredményező többségi elkülönülés szándéka

- a szövegrész fő fókuszában a gyermekek azon joga áll, hogy hátráltatástól mentesen, zavartalanul fejlődhessenek;
- az előrehaladást hátráltató legfontosabb (2-3) tényező között bizonyos tanulók magatartási/szorgalmi/képességbeli/szocializáltságbeli/elmaradása áll;
- „mindenkinek képességei szerinti oktatást” hangsúlyozása;
- „mindenkinek szorgalma, motiváltsága, stb. szerinti oktatást” hangsúlyozása, „aki nem akar tanulni” kezdetű mondatok;
- a középszintűk már most is magas elvárásokra utaló kitételek;

3. Integrációs/deszegregációs szándék

- a települési arányoknak megfelelő arányok kialakításának szándéka;
- hozzáférés biztosítása a minőségi oktatási szolgáltatásokhoz;
- oktatás esélykiegyenlítő lehetőségei;
- multikulturalitás, együttnevelés;
- szegregáció veszélyei;
- esélyegyenlőség;
- a kudarcok fő okai között hangsúlyosak a strukturális, módszertani okok.

4. Integrációs szándékkal leplezett, szegregálásra hajló attitűd

- a roma gyermekek homogén csoportként kezelése, ezzel párhuzamosan „képességeik szerinti” oktatás támogatása;
- a roma gyerekek sajátosságaival kapcsolatos speciális kompetenciák hangsúlyozása,

- roma szülők általánosításon alapuló megbélyegzése;
- az integráció szűkítő értelmű használata (ld. pl. „az életnek integrálunk”; „előbb képessé tenni az integrációra”, stb.);
- romológia, romapedagógia, roma népismeret, mint elsődleges megközelítés;
- a kudarcok fő okai között hangsúlyosak a családi, környezeti, motiváltságbeli, „belső” okok.
- biológiai különbségek tételezése és hangsúlyozása („korai érés”, stb.)